

**NOTATKA Z KONFERENCJI Z DNIA 14 LIPCA 2009 r.
„BIAŁE CERTYFIKATY - MECHANIZMY ROZWOJU
EFEKTYWNOŚCI”**

Konferencja na temat „Białe certyfikaty - mechanizmy rozwoju efektywności” odbyła się dnia 14 lipca 2009 r. w Ministerstwie Gospodarki. Patronat honorowy nad debatą objął Minister Gospodarki Waldemar Pawlak.

Debata miała następujący przebieg:

1. Zobowiązania związane z oszczędzaniem energii oraz System Białych Certyfikatów - Silvia Rezessy, Renewable Energy, Scientific/Technical Project Officer, DG JRC, Komisja Europejska.

Pani Silvia Rezessy skupiła się na przedstawieniu głównych założeń Dyrektywy 2006/32/WE:

- Obowiązek podjęcia działań ograniczających zużycie energii przez odbiorców końcowych o 1% rocznie przez kolejne dziewięć lat, poczynając od 1 stycznia 2008 r.
- Stworzenie warunków dla rozwoju i promowania rynku energii.
- Zapewnienie aby sektor publiczny odgrywał wzorcową rolę w dziedzinie efektywności energetycznej.
- Przejrzysty dostęp informacji nt. mechanizmów poprawy efektywności energetycznej.
- Finansowanie mechanizmów efektywności energetycznej.
- Audyty energetyczne.

Zostały również przedstawione główne tradycyjne założenia polityki energetycznej Europy. Przywołane i omówione zostały przykłady systemów Francji, UK i Włoch jako przykład sprawnego i efektywnego wdrożenia systemów poprawy efektywności energetycznej (wszelkie

dane są dostępne w prezentacji Pani S. Rezessy). We Włoszech 75% oszczędności dokonały firmy ESCO. Po prezentacji padło stwierdzenie, że polski system jest bardzo podobny do włoskiego.

Pytania:

a) Czy oszczędności (w odniesieniu do UK) są wieloletnie i czy są dyskontowane?

Odpowiedź: są skumulowane, ale nie są dyskontowane.

2. Białe Certyfikaty - Stanowisko Ministerstwa Gospodarki - dr Henryk Majchrzak, Dyrektor Departamentu Energetyki, Ministerstwo Gospodarki.

- Przedstawienie głównych założeń projektu ustawy o efektywności energetycznej.
- Zdaniem dr Majchrzaka ustawa o termomodernizacji działa świetnie.

W dalszej kolejności projekt ustawy przybliżał p. Guzowski:

- Przeanalizowanie i wzięcie pod rozwagę wcześniejszych uwag dotyczących projektu ustawy.
- Nowy projekt ustawy po poprawkach dostępny od dnia 15 lipca 2009 r.
- Musi być koszt, ale potem się zwróci.
- Projekt zapewnia konkurencyjność.
- Najpierw będzie wzrost, potem obniżka cen energii.
- Zostanie zwiększona podaż energii, a nie popyt.
- Ustawa przygotowuje pole końcowego wykorzystania energii elektrycznej.
- Realizacja założenia 3 x 20.
- Podmiotami ustawy są osoby fizyczne oraz prawne.

- Umowy mają być finansowane przez stronę trzecią.
- Ustawa określa: pozyskiwanie, umarzanie oraz obrót Białymi Certyfikatami.
- Białe Certyfikaty jako towar giełdowy.
- Przewidywana cena opłaty zastępczej 900-2700 zł.
- Zapowiedziany termin wejścia w życie ustawy na 1 stycznia 2010 r.

Pytania:

- a) Pan Miller: Co z przetargiem, dlaczego taki dziwny twór, czemu jest to realizowane na zasadzie „obietnica za obietnicę”? Przedsiębiorca staje do przetargu z obietnicą uzyskania efektu energetycznego, natomiast ze strony URE ma obietnicę, że dostanie Biały Certyfikat.

Odpowiedź (dr H. Majchrzak): Białe Certyfikaty będą mieć charakter praw majątkowych dopiero wtedy, gdy przedsięwzięcie zostanie zrealizowane.

- b) Pan Wojdyga, Politechnika Warszawska: Kto będzie robił audyty? Nie ma w Polsce takiego zawodu jak audytor energetyczny.

Odpowiedź (dr H. Majchrzak): Działa ustawa o termomodernizacji, więc są audytorzy. Odesłanie do konkretnych przepisów projektu ustawy.

3. Znaczenie efektywności energetycznej dla polskich przedsiębiorców – dr Andrzej Malinowski, Prezydent Konfederacji Pracodawców Polskich.
- W zastępstwie wystąpił pan Ambroziak.
 - Poprosił o włączenie KPP do konsultacji, co dr Majchrzak przyjął z optymizmem.

- Zwiększenie efektywności energetycznej jako zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Polski i Europy.

Następnie p. Ambroziak przypomniał sytuacje jak to było przy implementacji dyrektywy dotyczącej rad pracowniczych, którą później Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodną z Konstytucją, a teraz nikt nie wie co zrobić z radami pracowniczymi wybranymi przed orzeczeniem Trybunału.

- Konkluzja: uważajmy jak implementujemy.
4. Rola NFOŚiGW w Systemie Białych Certyfikatów – dr Jan Rączka, Prezes Zarządu NFOŚiGW.
- 1 teza: efektywność energetyczna ma sens. Chronimy klimat, środowisko, w związku z tym mamy mniejszą presję na środowisko, mamy mniejsze emisje CO₂; mamy niższe koszty operacyjne, zachęcające do inwestycji co stymuluje gospodarkę, więc jest to element polityki antyrecesyjnej.
 - 1 lipca został uruchomiony Departament Ochrony Klimatu, który powstał z dawnego Departamentu Ochrony Powietrza.
 - Fundusz finansuje dużo mechanizmów OZE, w tym termomodernizacje budynków.
 - Oszczędzanie jest tańsze niż produkcja.
 - Trzeba ściąć popyt szczytowy zapotrzebowania na energię elektryczną.
 - Inwestycje się zwracają w przeciągu 2-3 lat.
 - 2 teza: siły rynkowe zawodzą, gdyż są niedofinansowane.
 - 3 teza: informacja jest kluczowa. Pomóc lub dofinansować informację o rentowności mechanizmów efektywności energetycznej.

- Fundusz wydał 4 600 mld na inwestycje.
 - Problemem jest brak dostępu do kapitału.
 - Będzie dofinansowanie na audyty skoncentrowane na linie technologiczne.
 - Wniosek 1: zwiększyć świadomość wśród społeczeństwa.
 - Wniosek 2: dostarczyć informację przedsiębiorcą.
 - Wniosek 3: umożliwić finansowanie.
 - Działanie 1: edukacja.
 - Działanie 2: informacja.
 - Działanie 3: inwestycje.
5. Czy stać nas na nieoszczędzanie? – prof. Krzysztof Żmijewski, Sekretarz Generalny Społecznej Rady Konsultacyjnej Narodowego Programu Redukcji Emisji.
- Certyfikaty należy łączyć; więcej pieniędzy zajmie pilnowanie nie łączenia niż łączenie.
 - Straty w przesyłce gazu są mniejsze niż w energii elektrycznej.
 - Nie ma znaczenie źródła certyfikatu.
 - Najwięcej chętnych jest do oszczędzania energii elektrycznej.
 - Należy tak zbudować system by mógł też funkcjonować dla 3x20 i redukcji CO₂.
 - Mamy dwóch odpowiedzialnych za efektywność systemu Ministra Gospodarki oraz Prezesa URE, może to skutkować nachodzeniem na siebie kompetencji.
 - Obowiązek należy dzielić proporcjonalnie do obrotu (czyli od przychodu) – tak będzie najsprawiedliwiej.
 - Wpływ kosztów administracyjnych na ceny energii to 0,045‰ ceny energii.

- 98,5% kosztów systemu białych certyfikatów to koszt inwestycji energooszczędnych.
- Jak przeliczyć pieniądze na certyfikaty: 3% obrotu rocznie/opłata zastępcza = liczba certyfikatów.
- Prognozuje się wzrost cen energii: 2010 r. – 3%, 2011 r. – 2.22%, 2012 r. – 2.21%, 2013-2016 – 0%.
- Odczuwalny wzrost cen:

Rok	Gospodarstwa domowe	Przemysł
2010	1,58%	2,11%
2011	1,17%	1,56%
2012	1,16%	1,55%
2013	0%	0%
2014	0%	0%
2015	0%	0%

- Współczynniki będą uregulowane w rozporządzeniu. Postulat by również przedstawić i skonsultować ewentualne projekty rozporządzeń.

6. Potencjał efektywności energetycznej Warszawskiego Systemu Ciepłowniczego w świetle założeń Systemu Białych Certyfikatów – Michał Machlejd, Prezes Zarządu, SPEC SA.

- W zastępstwie wystąpił pan Tomasz Bańkowski.
- Zalety ciepła sieciowego: powstaje w wyniku kogeneracji, na cele grzewcze wykorzystuje się ciepło odpadowe, które normalnie w produkcji energii elektrycznej „wyrzucane” jest do otoczenia.
- Dzięki ciepłu sieciowemu możliwa była redukcja strat energii w Warszawie poprzez eliminację indywidualnych kotłowni lokalnych.

- W ciągu 15 lat wymienili około 33% sieci (550 km); plan ograniczenia strat w przesyłach o 1-1,5% w ciągu kolejnych 5 lat.
- Nie tylko projektami inwestycyjnymi można zaoszczędzić ciepło; można wykorzystać również inne innowacyjne metody np. projekt „Inteligentna sieć ciepłownicza” (optymalizacja procesu zarządzania siecią ciepłowniczą).
- Zamiana węzłów grupowych na indywidualne z wymianą sieci niskich parametrów na wysokie (w warszawskim systemie ciepłowniczym funkcjonuje 536 węzłów grupowych, z czego 285 jest własnością SPEC).
- Skala Projektu zamiany węzłów grupowych na indywidualne z wymianą sieci niskich na wysokie obejmuje całą Warszawę. Inwestycja jest przygotowywana na lata 2009-2013. Koszt przekracza 140 mln zł. Potrzeba subwencji w wysokości 70% kosztów inwestycji.
- Inwestycje oszczędzania energii będą tym droższe i mniej efektywne, im krótszy czas zostanie przewidziany na ich wdrożenie.
- Niewłaściwy rozdział obowiązku oszczędzania energii między sektorami może zaburzyć równowagę na rynku energii i przyczynić się do znacznego wzrostu ceny ciepła sieciowego.

Uwagi członków konferencji:

- Nauki ekonomiczne posługują się innymi jednostkami niż GJ (chodzi o dynamiczny koszt jednostkowy).
 - Koszty kapitałowe i inwestycji wchodzi w taryfy.
7. Wykorzystanie ciepła odpadowego dla redukcji zużycia energii e emisji – Karol Jasiński, Prezes Zarządu, Wircom Sp. z o.o. Grupa Anwil.

- Prezentacja *stricte* opisująca technologię.
 - 1 układ to 4000 ton zaoszczędzonego CO2 rocznie.
8. Mechanizmy wspierania drobnych odbiorców energii – Wojciech Konecki, Dyrektor Generalny, CECED Polska.
- CECED reprezentuje 13 firm i ich loga (m.in.: Amica Wronki S.A., Electrolux Poland Sp. z o.o., Philips Polska Sp. z o.o.).
 - Wprowadzenie nowych projektów etykiet energetycznych.
 - Promowanie Białych Certyfikatów.
 - Nowy pomysł: połączenie efektywności energetycznej z recyklingiem.

Uwagi członków konferencji:

- a) prof. Żmijewski: projekt ustawy nie wyklucza uzyskania Białych Certyfikatów przez firmy ESCO.
 - b) Pomysł aby pralki prały tylko nocą, ale tu problem jak przekonać konsumentów do zakupu droższych modeli; kwestia taryf nocnych.
9. Nie tylko Białe Certyfikaty – Maria Dreger, Manager ds. Norm i Standardów firmy Rockwool, Rockwool Polska SP. z o.o.
- Białe Certyfikaty nie poprawią efektywności w produkcji energii.
 - Co z węglem? Za dużo się go spala (w zeszłym roku Polska po raz pierwszy była importerem węgla).
 - Do ogrzania budynków zużywamy 70% energii elektrycznej.
 - Budujemy budynki, które są zaprzeczeniem efektywności energetycznej.
 - Trzeba zacząć od małych odbiorców energii elektrycznej.
 - Białe Certyfikaty tak, ale więcej różnych narzędzi.

- Postulat rozbudowania Funduszu Termomodernizacji.
 - Efektywność energetyczna to środek, a nie cel.
 - Dyrektywa w sprawie efektywności końcowego użytkowania energii i usług energetycznych to tylko jedno z wielu narzędzi proefektywnościowej polityki energetyczno-klimatycznej – to narzędzie adresowane do odbiorców końcowych.
 - Białe Certyfikaty to narzędzie wygodne dla dużych podmiotów, ale niekoniecznie dla małych.
 - Jak z największym pożytkiem dla ludzi i gospodarki zaoszczędzić 53 452GWh energii? 5 mln budynków po 10 MWh każdy czy 100 dużych odbiorców po 530 GWh?
 - Technologia ogniw fotowoltaicznych jako przyszłość.
- 10. Stanowisko Forum oraz potrzeby finansowania efektywności energetycznej w sektorze energointensywnym – Andrzej Werkowski, Prezes Izby Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii; Prezes Zarządu, JES Energy SP. z o.o.**
- Rola odbiorcy ma rosnąć.
 - Automatyczne dokładne ciężarów; nośnikiem kosztów jest zużywana energia elektryczna.
 - Brak w projekcie ustawy rozróżnienia odbiorców, co jest błędem.
 - Trwały brak konkurencyjności.
 - Przykład Niemiec: nie ma akcyzy na energię elektryczną, nie ma kosztów „kolorów”.
 - Przykład Hiszpanii: taryfa G4 dla energochłonnych przemysłów.
 - Nie trzeba pytać czy wprowadzić Białe Certyfikaty, ale jak to zrobić unikając błędów Zielonych Certyfikatów oraz korzystając z doświadczeń innych państw.

- Ustawa musi być spójna z Polita Energetyczną Polski do 2030 r.
- Ustawa musi być zgodna z Pakietem Klimatycznym.
- Transparentność programu.
- Identyfikacja i aktywizacja dostępnych źródeł finansowania.
- Rozłożenie kosztów.
- Efektem Zielonych Certyfikatów jest to, że cały koszt spoczywa na odbiorcy końcowym. Jest to zatem system fiskalny, a nie promujący. System ten nie zachęca do budowy nowych mocy wytwórczych.
- Brak koordynacji Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Skarbu Państwa oraz URE.
- Uwagi do projektu ustawy:
 - a) Trzeba przypisać Prezesowi URE odpowiedzialność za poprawę efektywności energetycznej.
 - b) Włączenie NFOŚiGW oraz KAPE SA do projektu.
 - c) Przeciwdziałać ewentualnym sporom na linii Ministerstwo Gospodarki a Ministerstwo Skarbu Państwa (ten kto wyznacza cele, a właściciel).
 - d) Trzeba skonsultować projekty aktów wykonawczych do ustawy.
 - e) Powołać do życia Narodowy Program Oszczędności Energii.
 - f) Wykorzystać Fundusze Unijne.
 - g) Kwestia programu ETS - nonETS (wykonanie oszczędności w innym miejscu, a zaoszczędzone CO2 i efekt energetyczny zaliczyć u siebie).
 - h) Powołać Stały Komitet ds. Klimatyczno-Energetycznych przy Radzie Ministrów.

11. Uwagi uczestników konferencji dt. całości wystąpień:

- Pan Brand: uwolnić ceny energii dla odbiorców indywidualnych, co spowoduje obniżenie cen dla przemysłu.
- dr H. Majchrzak: uwolnić ceny energii dla odbiorców energii, ale połączyć to z mechanizmem ochrony odbiorców wrażliwych (system ochrony socjalnej).
- dr H. Majchrzak: wprowadzić inteligentne opomiarowanie, jednak jest to projekt na kilka lat, obejmujący także zarządzanie całym system, a nie tylko pomiarem.
- Pan Natorowicz: pomysł wprowadzenia rozwiązań szwedzkich tj. podatku energetycznego; jeśli nie chcemy palić węglem to trzeba go opodatkować tak, aby przestało się to opłacać; odbiorca energii powinien płacić za nią mniej jeśli inwestuje w efektywność energetyczną; sieć ciepłownicza powinna odbierać „spady” z energii.
- dr H. Majchrzak: nie planujemy opodatkować węgla, ale chcemy wprowadzić obowiązek korzystania z energii z kogeneracji.
- Pan Turski: czy Ministerstwo Gospodarki rozważa przejściowe zmniejszenie akcyzy na energię elektryczną?
- dr H. Majchrzak: odpowiedni wniosek został wysłany do Ministerstwa Finansów, reszta w kompetencji MF.
- Białe Certyfikaty stają się celem, a nie środkiem; wątpliwy efekt motywacyjny.

Wszystkie prezentacje zaprezentowane na konferencji mają być dostępne na stronie internetowej pod adresem www.proinwestycje.pl. Wszelkie pytania można kierować drogą mailową, korzystając ze strony internetowej.